

Gdańsk, dnia 02 grudnia 2022 r.

L.dz. 030/2022

Pani
Katarzyna Łażewska-Hrycko
Główny Inspektor Pracy
Warszawa

Szanowna Pani Inspektor,

Komisja Krajowa Związku Zawodowego Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy po lekturze artykułu „Posypią się mandaty. Wyciekł e-mail z nowymi wytycznymi” opublikowanym przez portal Interia przedstawia swoje stanowisko w sprawie.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Pracy, do zadań Urzędu, należy ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika oraz innych wykroczeń związanych z wykonywaniem pracy zarobkowej. Organami Państwowej Inspekcji Pracy są inspektorzy pracy, którzy to prowadzą postępowania w sprawach o wykroczenia w przewidzianych w przepisach formach. Zgodnie z postanowieniem Konwencji nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu (art. 17 ust. 2) inspektorzy pracy mają swobodę decydowania, czy należy udzielić ostrzeżenia lub porady zamiast rozpoczęcia lub zalecenia rozpoczęcia odpowiednich procedur.

Po publikacji powołanego na wstępie artykułu opisującego niezgodne z prawem wydawanie poleceń inspektorom pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi, przeprowadzone zostało rozpoznanie wśród pracowników wszystkich Okręgów, dotyczące ustalenia stopnia zjawiska opisanego przez portal Interia.

Z uzyskanych informacji od członków poszczególnych Komisji Okręgowych wynika, że polecenie organom Państwowej Inspekcji Pracy, wymierzania w drodze mandatu karnego kwoty grzywny w kwocie wyższej niż 1000 złotych miało miejsce w całym kraju. Polecenia te miały formę ustną lub pisemną - tak jak to miało miejsce w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Łodzi.

Komisja Krajowa Związku Zawodowego Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy wskazuje, że zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, inspektor pracy po ujawnieniu wykroczenia, posiada prawo wyboru sposobu prowadzenia postępowania w sprawach o wykroczenia (środki oddziaływania wychowawczego, mandat karny lub wniosek o ukaranie kierowany do właściwego sądu karnego). Wybór sposobu

prowadzenia postępowania uzależniony jest od rodzaju wykroczenia, wagi popełnionego czynu, okoliczności jego popełnienia czy też zachowania sprawcy wykroczenia i stanowi samodzielną decyzję organu prowadzącego postępowanie w sprawach o wykroczenia. Inspektor pracy musi brać pod uwagę także stan rodzinny, majątkowy i wiek sprawcy. O wszystkich tych okolicznościach i przesłankach rozstrzyga samodzielnie organ Państwowej Inspekcji Pracy, w sposób niezależny od swoich przełożonych.

Analizowanie stopnia szkodliwości społecznej czynu, okoliczności jego popełnienia, czy też zachowania sprawcy wykroczenia w sytuacji narzuconej odgórnie kwoty grzywny, w sposób permanentny wypacza ustalony przez ustawodawcę sposób prowadzenia postępowania w sprawach o wykroczenia, a organ prowadzący postępowanie, pozbawia możliwości realizacji wskazanych wyżej obowiązków.

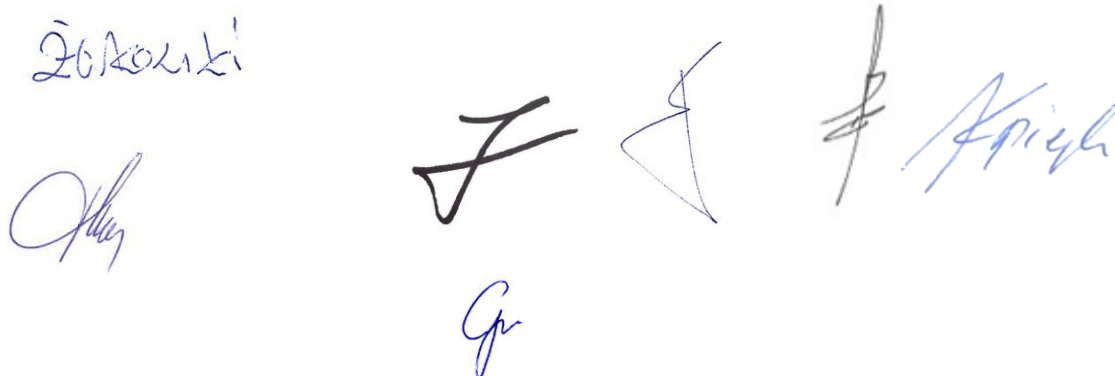
Opisane wyżej okoliczności i przesłanki mimo, iż są obligatoryjne w trakcie prowadzenia postępowania w sprawach o wykroczenia, są niemożliwe do spełnienia przez organ prowadzący to postępowanie w przypadku odgórnego ustalenia kary grzywny, którą ma wymierzyć. Wydawanie inspektorom pracy poleceń, z jednoczesnym narzuceniem kwoty grzywny przed ujawnieniem wykroczeń, wskazuje na daleko idącą aberrację trybu postępowania w sprawach o wykroczenia zainicjowanego w poszczególnych Okręgowych Inspektoratach Pracy, od trybu ustalonego przez przepisy ustawodawstwa krajowego i międzynarodowego.

Dzieje się tak dlatego, że Okręgowi Inspektorzy Pracy realizując polecenie otrzymane z Głównego Inspektoratu Pracy, nakazują inspektorom pracy, wymierzać karę grzywny w określonej wysokości, ingerując tym samym w ustawową swobodę organów Państwowej Inspekcji Pracy w tym zakresie. Takiego postępowania nie da się również usprawiedliwić dyspozycją art. 102 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Jak wynika z odpowiedzi Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację nr 10012 posła Jana Widackiego w sprawie wykonywania przez ministra właściwego w sprawach wewnętrznych nadzoru nad postępowaniem mandatowym „Nadzór ministra spraw wewnętrznych i administracji nad postępowaniem mandatowym polega na kontroli ściągłości grzywien oraz na zapewnieniu warunków formalnych realizacji zadania (płynności dystrybucji druków mandatów karnych”. W opisanym w przedmiotowej odpowiedzi sposobu=ie sprawowania nadzoru nad postępowaniem mandatowym nie ma ani jednego zdania, które odnosiłoby się do odgórnego ustalania przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji kwoty grzywny w określonej wysokości sprawcom wykroczeń.

W ocenie Komisji Krajowej, opisany w artykule sposób wydawania inspektorom pracy poleceń, stanowi nieuzasadnioną ingerencję w samodzielność organu Państwowej Inspekcji Pracy, jak również powoduje, że nałożone w ten sposób mandaty karne zostałyby nałożone z naruszeniem obowiązującego w tym zakresie postępowania, polegającego na pozbawieniu organów Państwowej Inspekcji Pracy swobody decydowania o wyborze rodzaju postępowania w sprawach o wykroczenia z uwzględnieniem okoliczności i przesłanek, o których mowa wyżej.

Przedstawione wyżej kwestie budzą uzasadniony sprzeciw i oburzenie środowiska inspektorskiego. W związku z powyższym, Komisja Krajowa Związku Zawodowego Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy wzywa Panią Inspektor do pisemnego ustosunkowania się do opisanych wyżej kwestii oraz wyrażenia jednoznacznego stanowiska Urzędu w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

The image shows several handwritten signatures in blue ink. At the top left, the name 'Żbikowski' is written in a cursive style. Below it is another signature. To the right, there are three more signatures, one of which appears to be 'Piecyk'. Below these, there is a signature that looks like 'Gr'.

Komisja Krajowa
Związku Zawodowego Pracowników PIP w składzie:
Karol Żbikowski,
Mariusz Szada-Borzyszkowski,
Grzegorz Dropko, Jarosław Uhornicki,
Katarzyna Piecyk, Renata Pięta, Grzegorz Czapla